

Udskriftsdato: 15. december 2025

2019/1 BSF 9 (Gældende)

## Forslag til folketingsbeslutning om en udredning af EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 8. oktober 2019 af Morten Messerschmidt (DF), Lise Bech (DF),  
Rene Christensen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF), Pia Kjærsgaard (DF),  
Marie Krarup (DF) og Peter Skaarup (DF)

## **Forslag til folketingsbeslutning**

### **om en udredning af EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik**

Folketinget pålægger regeringen at iværksætte en udredning af EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik. Udredningen foretages af et dansk universitet og skal være afsluttet inden udgangen af 2021.

## *Bemærkninger til forslaget*

### *Baggrund*

Siden systemskiftet i 2001 har et ansvarligt folketingsflertal – årene 2011 til 2015 undtaget – ført en stram og fair udlændingepolitik, der har fået rettet op på en del af de problemer, som indvandringen af især flygtninge og familiesammenførte til flygtninge siden 1983 har medført. Som en selvstændig og suveræn nation burde Danmark kunne føre en politik, der til fulde løser de problemer, vi står over for.

Det er imidlertid ikke altid tilfældet. En række internationale forpligtelser – herunder ikke mindst igennem medlemskabet af EU – forhindrer Folketinget i at gennemføre det nødvendige, ligesom de til tider ruller stramninger med stor parlamentarisk opbakning tilbage. Det er selvsagt ikke acceptabelt, at et flertal i et demokrati afskæres fra at føre den politik, man finder retfærdig og nødvendig for landet.

Ikke blot vedtages der i en lind strøm ny lovgivning, udstedes direktiver og forordninger i EU, der påvirker Danmark direkte. Også den aktivistiske EU-Domstol påvirker direkte vores lovgivning og tvinger os til at rette ind og ændre love, praksis og sædvaner ind efter afsagte EU-domme – dette på trods af retsforbeholdet, der med al tydelighed ikke har vist sig at være nok til at værne om dansk udlændingeret.

Det er umådelig svært på forhånd at forudsige, hvilke nye EU-tiltag der måtte komme og som engang i fremtiden kan påvirke dansk udlændingepolitik. Historien er fuld af eksempler på, hvordan en retstilstand, som Danmark troede var klar siden vores indmeldelse i EU (daværende EF) i 1973, og som ligger til grund for tusindvis af retsgyldige afgørelser i dansk forvaltning, pludselig er blevet ændret – som i juli 2019, hvor den aktivistiske EU-Domstol tilsidesatte et centralt element i den tidligere udlændingelovgivning (tilknytningskravet fsva. økonomisk aktive tyrkiske statsborgere). Der er ikke blot uholdbart – det er uhørt.

Én ting er, at befolkningen, politikere og journalister holdes for nar og i uvidenhed. Noget andet er, at selv regeringen, der skal tilvejebringe solid og holdbar lovgivning, ikke har overblik over EU-rettens indvirkning på dansk udlændingepolitik.

### *Udredning af EU-rettens påvirkninger*

Der er derfor brug for et sådant overblik over EU-rettens samlede – både aktuelle og potentielle – indvirkning på dansk udlændingepolitik, der kan kvalificere debatten, lovgivningsarbejdet og den journalistiske dækning.

På den baggrund blev der i juli 2019 gennem Folketingets Europaudvalg stillet følgende spørgsmål: »Ministeren bedes oversende udvalget et notat, der med angivelse af år og retskilde (dom, direktiv, forordning mv.) beskriver alle områder, hvor EU-retten påvirker dansk udlændingelovgivning« (Europaudvalget, alm. del – spørgsmål 24, folketingsåret 2018-19, 2. samling).

Af svaret fra udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye (S) fremgår det, at en fyldestgørende besvarelse vil forudsætte en meget tids- og ressourcekrævende manuel gennemgang af den samlede danske udlændingelovgivning, og at det er ministeriets opfattelse, at en sådan gennemgang ikke står mål med det resultat, der kan forventes at komme ud af arbejdet.

Heri er forslagsstillerne uenige. Det er givetvis rigtigt, at et fyldestgørende overblik over EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik vil kræve tid og ressourcer, men et overblik er bestemt nødvendigt for at kunne agere fast og ordentligt på udlændingeområdet. Derfor er udredningen nødvendig.

### *Udredningen foretages af et dansk universitet*

Ministeren begrundet sin afvisning af en udredning med, at et sådant arbejde vil være tids- og ressourcekrævende for ministeriet. På den baggrund foreslår forslagsstillerne, at opgaven udbydes til de danske universiteter.

Opgaven er med angivelse af år og retskilder (domme, direktiver, forordninger m.v.) at beskrive alle områder, hvor EU-retten påvirker dansk udlændingelovgivning.

Forslagsstillerne forestiller sig, at opgaven kan være løst inden udgangen af 2021. Der afsættes 5 mio. kr. til udredningen, der finansieres af besparelser inden for Udlændinge- og Integrationsministeriets område, som følger af det lave antal spontane flygtninge, der ankommer til Danmarks grænser takket være VLAk-regeringen og Dansk Folkepartis udlændingepolitik i de seneste år.

#### *Eksempler, hvor EU-retten påvirker dansk udlændingepolitik*

Gennem årene har der været en række eksempler på, at EU-retten negativt har påvirket danske muligheder for at agere fornuftigt. Her skal blot nævnes to – dels Metockdommen, der havde stor principiel betydning og bl.a. professor Mads Bryde Andersen blev fundet i strid med grundloven, dels den aktuelle sag vedrørende afslag på tyrkiske familiesammenføringer.

#### *Metockdommen fra 2008*

Den 25. juli 2008 afsagde EU-Domstolen dom i den såkaldte Metocksag. Den handlede om fire EU-borgere, der ikke havde irsk statsborgerskab, men som arbejdede midlertidigt i Irland og derfor krævede ret til familiesammenføring med deres fire afrikanske ægtefæller under henvisning til EU's opholdsdirektiv. De irske udlændingemyndigheder havde i første omgang givet afslag på familiesammenføring, under henvisning til at ægtefællerne ikke tidligere havde haft lovligt ophold i EU. De fire EU-borgere lagde sag an og fik medhold. Dommen præciserer, hvordan dele af opholdsdirektivet skal fortolkes, og danske myndigheder var nødt til at rette ind efter dommen. Det daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandre og Integration måtte efterfølgende ændre sin praksis og udarbejdede et juridisk vurderingsnotat om Metockdommen (Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, alm. del – bilag 172, folketingsåret 2007-08, 2. samling).

#### *Tyrkiske statsborgers særlige ret til familiesammenføring i Danmark*

Den 10. juli 2019 afsagde EU-Domstolen dom i sagen om, hvorvidt Danmark har handlet i strid med reglerne for tyrkiske arbejdstageres ret til familiesammenføringer i Danmark. EU-Domstolen slår fast, at Danmark ikke kan opstille nye begrænsninger for tyrkiske arbejdstagere i Danmark, som ønsker at tage familien med herop. Dommen ligger i forlængelse af Gencsagen (C-561/14) fra 2016, som betød, at Danmark ikke længere kunne stille krav om vellykket integration som forudsætning for familiesammenføring.

Dommen går Danmark imod, og det frygtes, at flere tusinde afslag på familiesammenføringer fra Tyrkiet skal genbehandles. Det skræmmende perspektiv fik på et tidligere tidspunkt udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye (S) til at kalde dommen for en potentiel »vejsidebombe« (»Det er en vejsidebombe i dansk udlændingepolitik, som ligger og kigger på os«, Berlingske.dk, den 13. januar 2019). I august 2019 kunne ministeren dog berolige med, at antallet af sager var begrænset til 138 (Europaudvalget, alm. del – bilag 119, folketingsåret 2018-19, 2. samling). Men det antal er endnu uklart. Allerede ugen efter blev ministerens tal nemlig problematiseret af lektor på Juridisk Institut ved Syddansk Universitet Peter Starup, der i Kristeligt Dagblad den 4. september 2019 oplyste, at antallet af sager snarere er 1.000 (»EU-dom kan få betydning for over 1000 tyrkiske ægtepar«, Kristeligt dagblad.dk, den 3. september 2019).

Sagen er, at hverken Folketinget eller regeringen reelt ved det. For i sidste ende beror afgørelserne på den aktivistiske EU-Domstol, der fortolker retten til familiesammenføring ud fra associeringsaftalen fra 1963 mellem det daværende EF og Tyrkiet (»Aftale om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet (Ankara-aftalen)«, EF-Tidende nr. 217 af 29. december 1964). Danmark blev ved medlemskabet af EF i 1973 en del af aftalen, der 46 år efter pludselig bliver et problem for os.

### *En udredning af EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik*

I dag findes der ikke noget overblik over EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik.

Svaret fra ministeren, jf. ovenfor, indikerer, at regeringen ikke anser sagen for vigtig. Modstanden kunne måske også have baggrund i, at en udredning af alle love, direktiver, forordninger m.m., der påvirker den danske udlændingelovgivning, vil vise sig ganske umulig og dermed afsløre, hvor indflettet EU-lovgivningen er i dansk ret. Uanset hvilke motiver regeringen måtte have, finder forslagsstillerne det afgørende at få udredt EU-rettens omfang, hvad angår indvirkningen på dansk udlændingelovning.

Én ting er love, direktiver og forordninger m.m., noget andet er EU-Domstolens aktivisme. Det vil selvsagt være umuligt at beskrive, hvordan EU-Domstolen i fremtiden måske vil nyfortolke love og regler, der i dag regeres ud fra. Men en udredning af, hvordan EU-Domstolen hidtil har ageret på dette vitale område for Danmark, vil både kaste lys over fortiden og give indblik i, hvad der kan være i vente. For ikke at belaste regeringen med udredningsopgave forslår forslagsstillerne, at arbejdet med udredningen overdrages til et universitet.

*Skriftlig fremsættelse*

**Morten Messerschmidt (DF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om en udredning af EU's indvirkning på dansk udlændingepolitik.*

(Beslutningsforslag nr. B 9)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.